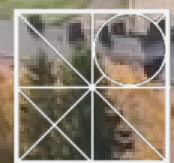

KAIKKIIEN
LAPIN-
LAHTI

TILAJAKAMO

KAKSPY

PRO LAPINLAHTI

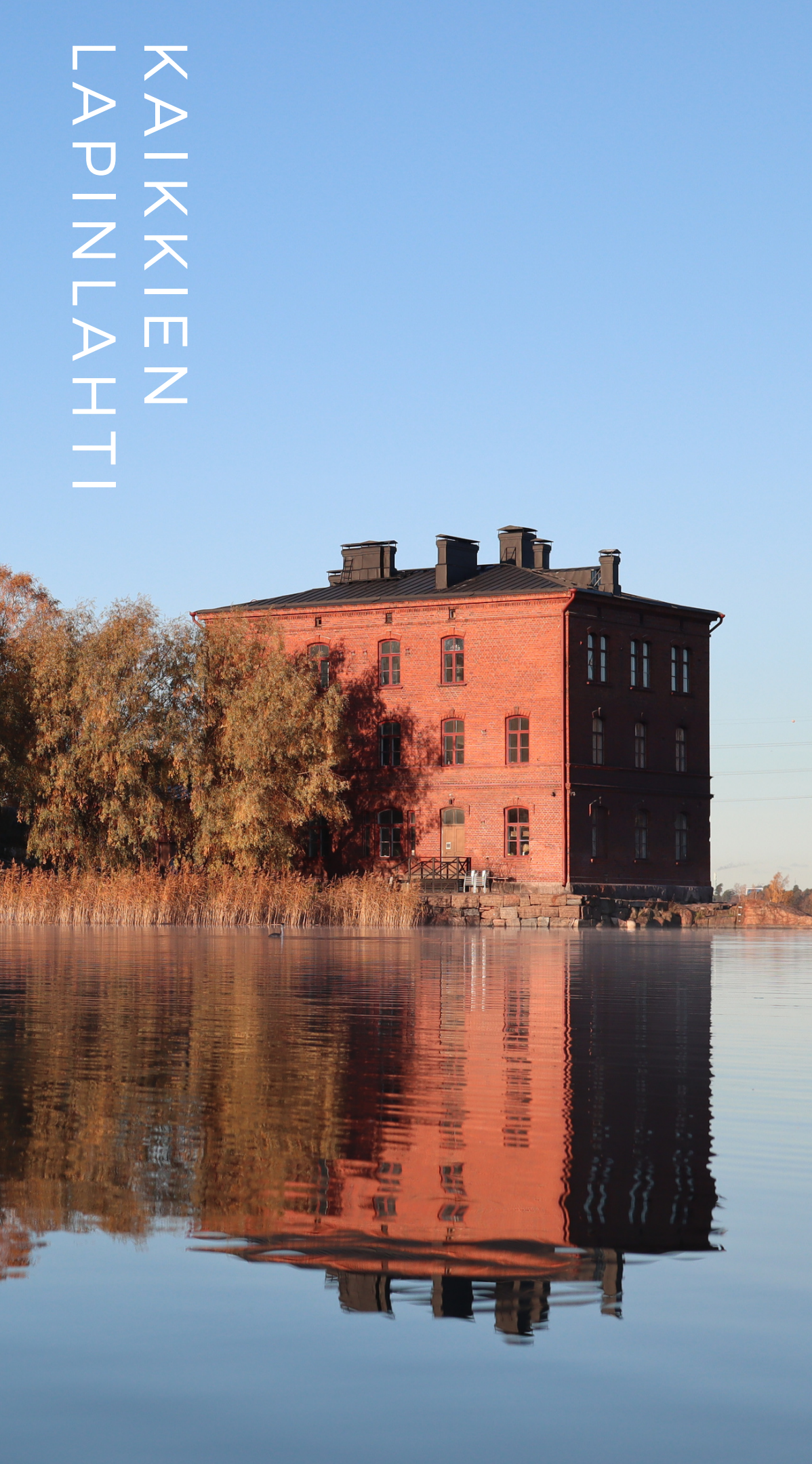

LAPINLAHTI-YHTEISÖ

TAUSTA, NYKYTILA JA TULEVAISUUS SEKÄ STRATEGINEN
YHTEISTYÖ HELSINGIN KAUPUNGIN KANSSA 18.10.2021

TAUSTA

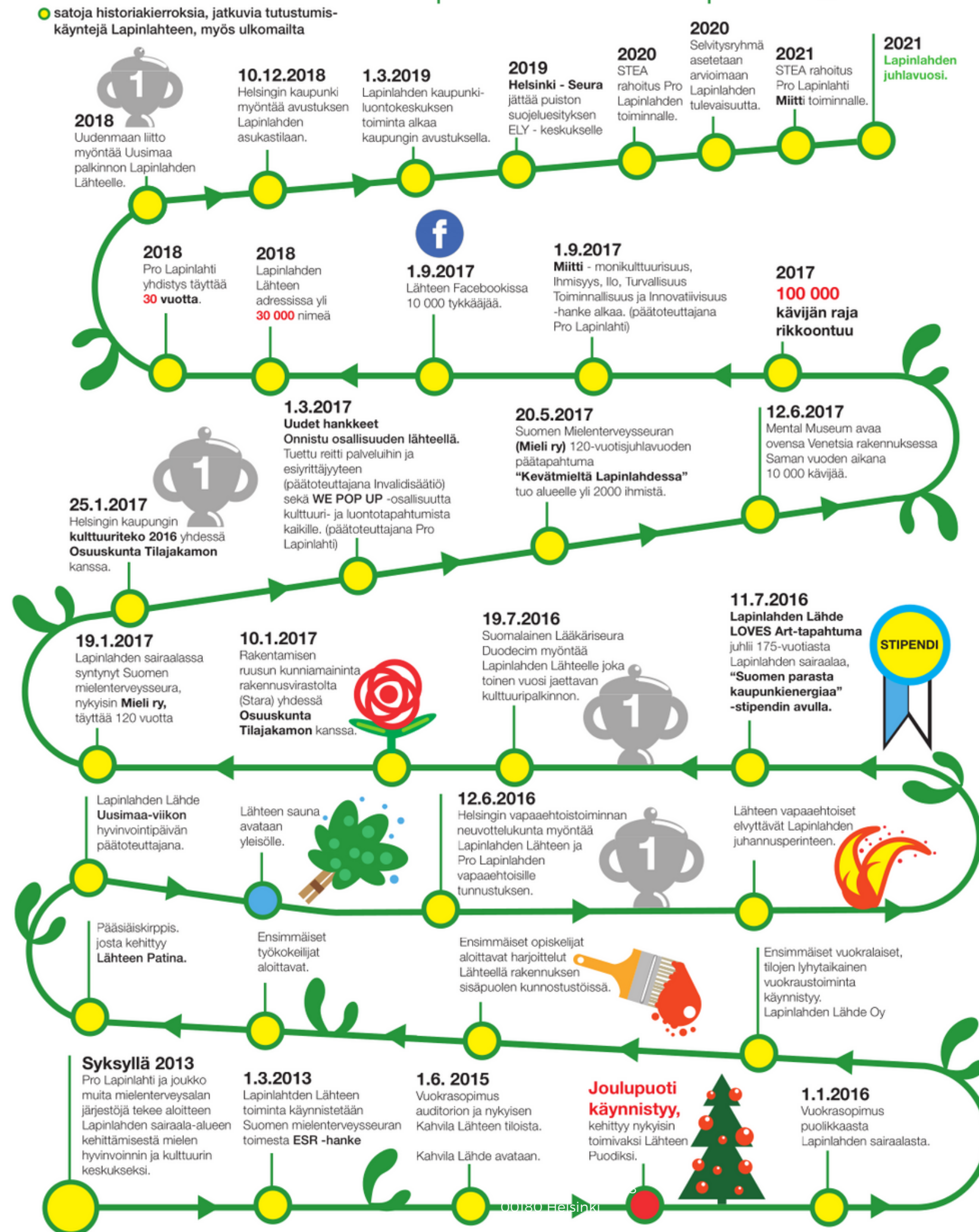

HISTORIAA

- Lapinlahden "hourihoitolaitos" sai alkunsa keisari Nikolai I:n käskystä, esikuvina oli Pietarin Kaikkien kärsivien sairaala sekä Yorkin Retreat Englannissa.
- Carl Ludvig Engelin suunnittelema, vuonna 1841 toimintansa aloittanut Suomen vanhin mielisairaala, jonka toiminta jatkui aina vuoteen 2008 asti.
- Potilaina lukuisia historiallisia merkkihenkilöitä, kuten Aleksis Kivi, Helvi Juvonen, Lauri Viita sekä Mika Waltari ja henkilökunnassa useita uranuurtajia, kuten Leonard Fahlander, A. T. Saelan, Christian Sibelius ja Kalle Achté.
- Lapinlahdessa on vuosien saatossa tehty edistyksellisen hoitotyön lisäksi myös kansainvälisesti merkittävää psykiatrasta tutkimusta.
- Sairaalaa ympäröivät upeat puistot ja luonnonalueet ovat alun perin olleet kooltaan noin kolminkertaiset nykyiseen nähden.
- Sairaalapuistolla ja -puutarhalla on historiallisesti ollut merkittävä rooli potilaiden hoidossa, ja ne ovat edelleen useiden uhanalaisten eliölajien esiintymisaluetta.
- Lapinlahden sairaala-alue puistoinen on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, joka muodostaa kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti ainutlaatuisen kokonaisuuden – sairaalan rakennukset on suojeltu rakennusperintölain nojalla, ja sairaalapuiston nykyinen suoja perustuu asemakaavaan.

Alueen mielenterveyshistoriaa kunnioittava, matalan kynnyksen toiminta on erottamaton osa alueen kulttuurihistoriallista arvoa.

● satoja historiakerroksia, jatkuvia tutkimus-
käyntejä Lapinlahteen, myös ulkomailta

Lapinlahti-yhteisö vaalii ja jatkaa sairaalan
180-vuotista mielenterveystyötä ja siihen
liittyvää kulttuuriperintöä taiteiden,
kulttuurin ja mielen hyvinvoinnin
keskuksena

NYKYTILA

KAIKKIEIN LAPINLAHTTI

- Nykyisin Lapinlahden tiloista pitää huolta ja niissä tapahtuvasta toiminnasta vastaa neljä pääoperaattoria:
- Lapinlahden Lähde Oy (MIELI ry:n omistama yhteiskunnallinen yritys, joka vastaa valtaosasta tiloja, niiden ylläpidosta ja vuokrauksesta)
- Pro Lapinlahti mielenterveysseura ry (MIELI ry:n jäsenjärjestö, joka vastaa valtaosasta kansalais- ja mielen hyvinvoinnin toimintoja)
- Osuuskunta Lapinlahden Tilajakamo (vastaa päärakennuksen puolikkaan ylläpidosta ja vuokrauksesta)
- Kakspy Palvelut Oy (vastaa Alvila-rakennuksen tuetusta palveluasumisesta).
- Lapinlahti on nykyään kukoistava taiteiden, kulttuurin ja mielenterveyden keskus, jota kehitetään ohjaavalla periaatteella ”Kaikkien Lapinlahti” – haluamme tarjota kaikille lämminhenkisen, inklusiivisen, turvallisen, inspiroivan, rauhoittavan ja kauniin ympäristön olla, tehdä ja luoda.
- Lapinlahti on olennainen osa Helsingin ja helsinkiläisten identiteettiä – ”salainen puutarha” aivan ydinkeskustan kupeessa.
- Lapinlahden taiteiden, kulttuurin ja mielen hyvinvoinnin keskuksen toimijat saavat synergiahyötyjä työskentelystä samassa, uniikin kauniissa ja rauhoittavassa ympäristössä.

MISSIO:

- Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen mielenterveystyön, taiteiden, kulttuurin, työllistävän toiminnan ja yhteiskunnallisen yrittäjyyden keinoin.
- Positiivisen mielenterveyden, turvallisen ja inklusiivisen, fyysisen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan tilan vaaliminen.
- Elävän taide- ja kulttuurielämän edistäminen ja vahvistaminen.
- Yhteiskunnallisen yrittäjyyden ja toimeliaisuuden edistäminen.

ARVOT:

- Inklusiivisuus
- Avoimuus
- Kestävyys
- Vastuullisuus
- Rohkeus
- Joustavuus
- Merkityksellisyys.

VISIO 2023:

- Lapinlahti-säätiö, jossa mukana olisivat Lapinlahden nykytoimijoiden lisäksi myös Helsingin kaupunki ja Suomen valtio sekä mahdollisia muita missioomme, visioomme, arvoihimme ja strategiaamme soveltuvia instituutioita.
- Lapinlahdessa toimivat ja yhteiskunnallisesti vaikuttavat välityömarkkinat vapaaehtoisuudesta, kuntouttavan työtoiminnan ja työharjoittelujen kautta kohti täyttä työkykyä.
- Lapinlahti on tunnistettu ja tunnustettu taiteiden, kulttuurin ja mielen hyvinvoinnin keidas, joka säilyy pitkäjänteisesti kaikkien kaupunkilaisten käytössä.
- Lapinlahden taiteiden, kulttuurin ja mielen hyvinvoinnin keskus / Lapinlahti-säätiö skaalautuvaksi konseptiksi, jota voi laajentaa myös Lapinlahden ulkopuolelle kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin tiloihin.

TOIMIJAT

- Tavanomaisen vuokranantaja-vuokralaissuhteen lisäksi Lapinlahden pääoperaattoreilla on vastuullaan valtaosa vanhan sairaalan rakennusten ja piha-alueiden ylläpitovastuista.
- Lapinlahdessa toimii sen pääoperaattoreiden lisäksi yhteensä yli 150 vuokralaista, eli Lapinlahti-yhteisön jäsentä, muiden muassa:
 - Mielen ja ruumiin hyvinvoinnin toimijoita
 - Taide- ja kulttuuritoimijoita
 - Ihmisoikeustoimijoita
 - Kansalaisjärjestöjä
 - Tieteentekijöitä
 - Journalisteja ja kirjailijoita
 - Disruptiivisen, kestävän ja vastuullisen liiketoiminnan harjoittajia
 - Kahviloita, leipomoita, ravintoloita ja puoteja
 - Pienyrittäjiä
 - Harraste-, luonto- ja eräohjausta
 - Design-toimijoita.

YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

•Lapinlahti-yhteisössä toimitaan ensisijaisesti yhteiskunnallisen vaikuttavuuden, ei rahallisen voiton, maksimoimiseksi.

Lapinlahti-yhteisön tuottamia yhteiskunnallisia arvoja ovat muiden muassa:

- Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen
- Yksinäisyyden vähentäminen
- Työkyvyn ja osallisuuden kehittäminen
- Luonnollisten, rakennettujen, toiminnallisten ja aineettomien kulttuurihistoriallisten arvojen vaaliminen
- Maahanmuuttajien kotouttaminen
- Työ-, toiminta- ja tapahtumatilojen ylläpito ja tarjoaminen moninaisille toimijoille
- Elävän taide- ja kulttuurielämän toimintamahdollisuuksien ylläpito ja parantaminen
- Tapahtumapalveluiden tarjoaminen
- Turvallisen, inklusiivisen ja saavutettavan ympäristön vaaliminen
- Verotuottojen generoiminen yhteiskunnalle
- Polarisaation vähentäminen ja ihmisten keskinäisen ymmärryksen lisääminen
- Kestävämpien ja vastuullisempien elämäntapojen edistäminen
- Vapaaehtois- ja pro bono -työ sekä kansalaistoiminta
- Kulttuuri-, taide- ja luontokasvatus
- Taide- ja kulttuurielämykset
- Teknologiset innovaatiot
- Heikommassa asemassa ja yhteiskunnallisesti marginaalissa olevien auttaminen
- Mielenterveyskuntoutujien tuettua palveluasumista.

TULEVAISUUS

LÄHTÖKOHDAT

- Lapinlahti-yhteisöllä on tällä hetkellä kerrallaan vain puolen vuoden näkyvyys toimintojensa jatkuvuuteen, mikä rajoittaa mahdollisuuksia laajentaa ja kehittää toimintoja.
- Ottaen huomioon Lapinlahti-yhteisön mittavat velvoitteet ja kunnianhimoiset tavoitteet, ovat sen taloudelliset ja henkilöresurssit vielä hyvin rajalliset.
- Koronapandemia on korostanut Lapinlahden kaltaisen inklusiivisen, rauhoittavan ja turvallisen kaupunkitilan sekä taide-, kulttuuri- ja mielenterveystyön merkitystä.
- Lapinlahden tulevaisuuden turvaaminen edellyttää pitkäjänteisiä omistus-, rahoitus- ja toiminnan kehittämispäätöksiä.
- Lapinlahden nykytoiminnalla on takanaan voimakas kansalaisten tuki ja vahva yhteiskunnallinen legitimitetti.

STRATEGINEN
YHTEISTYÖ
HELSINGIN KAUPUNGIN
KANSSA

- Yhteisöllisyys, osallisuus, vuorovaikutteisuus, kohtaamiset ja fyysisten tilojen sekä keskinäisen ymmärryksen lisäämisen merkitys.
- Ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävää hyvinvointia.
- Eriarvoisuuden, häirinnän ja syrjinnän torjuminen sekä inklusiivisuuden ja turvallisten tilojen lisääminen.
- Avoimuus, iloisuus, yllätyksellisyys ja elämyksellisyys.
- Taiteiden ja kulttuurin, erityisesti omaehtoisen kaupunkikulttuurin, vaaliminen.
- Lähiluonnon sekä viher-, puisto- ja virkistysalueiden vaaliminen.
- Helsingin uhanalaisen kasvi- ja eläinlajiston suojeleminen.
- Kansainvälisyys ja kotouttaminen.
- Työn ja työtilojen murros sekä tarve uudennlaisille toiminta- ja työskentelytiloille.
- Hyvinvointivelan purkaminen.
- Koko kaupunki oppimisympäristönä.
- Hiilinegatiivinen Helsinki ja kiertotalous.
- Adaptoituminen ilmastokriisiin.
- Merellinen Helsinki.

- Tapahtumatoiminnan ja -alueiden sekä kulttuurikeskusten kehittäminen.
- Vapaan kansalais- ja järjestötoiminnan tukeminen sekä tilojen osoittaminen näille.
- Vapaaehtois- ja vertaistoiminta.
- Kaupunki, jossa tehdään hyvää.
- Kokeilu- ja design-kulttuuri.
- Julkisen kaupunkitilan elävöittäminen.
- Historiallisten arvorakennusten kunnostaminen.
- Keskustan elinvoiman kehittäminen sekä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen.
- Terapiatakuu.
- Kaupungin omien kiinteistöjen aktiivisempi ja tehokkaampi käyttö.
- Henkilöstön uudelleensijoitus.
- Työllisyyden ja työkyvyn kehitys – erityisesti osatyökykyisten, nuorten ja maahanmuuttajien osalta.
- Matkailun ja kansainvälisen yhteistyön kehittäminen.
- Maria01:n toimintojen kehittäminen.

NYKYINEN YHTEISTYÖ KAUPUNGIN KANSSA

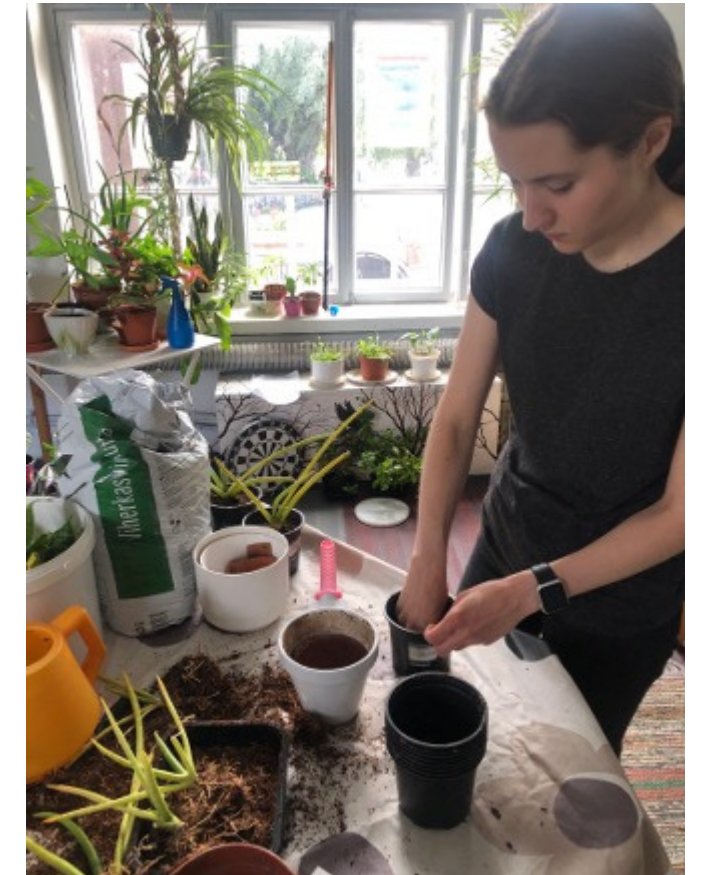
- Tekninen vuokranantaja-vuokralainen-yhteistyö.
- Kalasataman hyvinvointikeskus – Lapinlahden askeleet (yhteistyötä kaupungin psykiatristen toimintojen kanssa).
- Työkokeilu-, työharjoittelu- ja palkkatukimahdollisuudet – työkyvyn ja mielen hyvinvoinnin kehittämistä.
- Miitti ja ensilinjan maahanmuuttajapalvelut.
- Tapahtumatilayhteistyö.
- Ruoholahti-Jätkäsaari-yhteistyö (asukastilat).
- Koululais- ja päiväkotiryhmien vierailut.
- Kaupunkiluontokeskuksen ympäristökasvatus.
- Mielenterveyskuntoutujien tuettua palveluasumista.
- Viljelypalstat.
- Mahdollinen yhteistyö Helsingin Juhlaviikkojen kanssa (peruuntunut aiemmin koronan vuoksi).

HELSINGIN KAUPUNGIN RAHOITTAM TOIMINTAA 2021

Kaupunkiluontokeskus

tarjoaa paikkalähtöisesti luontoon liittyvää toimintaa ja tapahtumia, yhteisöviljelyä, työpajoja, luentoja, opastuksia. Kaupunkiluontokeskus vahvistaa kestävästä kaupunkikulttuurista lisäämällä osaamista ja keinoja elää ekologisesti kaupunkielämää tarjoamalla yhteisöllisiä kokemuksia luontoharrastusten parissa.

Kaupunkiluontokeskus on avoinna ti-to 12-16. Kattava videokirjasto online-luentoja ja työpajoja. Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan harrastusavustus

Lapinlahden Asukastila

Asukastila on osa Lapinlahden Lähteen kaikille kaupunkilaisille avointa toimintaa. Säännöllinen, avoin ryhmätoiminta on iltapainotteista ja siihen kuuluu muun muassa monikulttuurisia kieli-, meditaatio-, keskustelu- sekä liikunnallisia ryhmiä, minkä lisäksi järjestämme erilaisia tapahtumia ja taidepajoja. Tilan voi myös varata ilmaiseksi yleishyödyllistä toimintaa varten. Helsingin kaupungin Asukasosallisuusavustus.

YHTEISTYÖIDEOITA / KULTTUURI JA VAPAA-AIKA

- Edullista toiminta-, tapahtuma- ja näyttelytilaa Helsingin kaupungin toimijoille ja kumppaneille.
- Nuorisotoimintaa: opastettuja kierroksia, ryhmätoimintaa, työpajoja jne.
- Yhteistyössä järjestettyjä taide- ja kulttuuritapahtumia.
- Asukastiloja.
- Marginalisoitujen ryhmien kohtaamista ja voimaannuttamista.
- Työtiloja taiteiden ja kulttuurin tekijöille.
- Kaupunkiluontokeskuksen toiminnan laajentaminen ja kehittäminen.
- Tiiviimpi yhteistyö Lapinlahden ja kaupungin eri kulttuuri- ja toimintakeskusten kanssa.

STRATEGINEN
YHTEISTYÖ
HELSINGIN KAUPUNGIN
KANSSA

Lisämateriaalia:

- Lapinlahti-yhteisön kommentit Helsingin kaupungin tilaamasta selvityshenkilöiden raportista: <https://lapinlahdenlahde.fi/2021/01/lapinlahden-lahteen-toimijat-suhtautuvat-positiivisesti-helsingin-kaupungin-selvitysryhman-selvitykseen/>
- Tulevaisuuden Lapinlahti –tutkimusraportti ja Kenen Helsinki? –keskustelut: <https://lapinlahti.info/taustaa/>
- Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvisen vierailu Lapinlahdessa 17.8.2021: <https://lapinlahdenlahde.fi/2021/08/tiede-ja-kulttuuriministeri-antti-kurvinen-vaikuttui-helsingin-lapinlahden-180-vuotiaan-sairaalamiljoon-nykyisestä-elinvoimasta/>
- Lapinlahti-yhteisön esitys Lapinlahden puiston suojelusta: <https://lapinlahdenlahde.fi/2021/05/kannanotto-ely-keskuksen-kielteiseen-suojelupaatokseen/>
- Lapinlahti-yhteisön Lapinlahti360-projektisuunnitelma: <https://lapinlahdenlahde.fi/360-2/>
- Lapinlahden historiaa: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2016/09/27/lapinlahden-sairaala-hourujen-hoidosta-psykyen-parantamiseen>

Pääoperaattorit:

- Lapinlahden Lähde Oy: <https://lapinlahdenlahde.fi/>
- Pro Lapinlahti mielenterveysseura ry: <http://www.prolapinlahtiry.fi/>
- Osuuskunta Lapinlahden Tilajakamo: <https://tilajakamo.fi/lapinlahden-tilajakamo/>
- Kakspy Palvelut Oy / Alvila: <https://kakspypalvelut.com/asumispalvelut/tehostettu-palveluasuminen/alvila/>

Yhteyshenkilöt:

- Ville Pellinen, Toimitusjohtaja, Lapinlahden Lähde Oy, 0452681800, ville.pellinen@lapinlahdenlahde.fi
- Nonni Mäkikärki, Toiminnanjohtaja, Pro Lapinlahti mielenterveysseura ry, 0400450065, nonni.makikarki@lapinlahdenlahde.fi
- Teemu Lehto, Hallituksen puheenjohtaja, Osuuskunta Lapinlahden Tilajakamo, 0445445268, teemu@leh.to
- Nicolina Makkonen, Palveluvastaava, Kakspy Palvelut Oy / Alvila, 0405366367, nicolina.makkonen@kakspy.com

A man with a white beard and a bright orange turban and robe stands in the center of a courtyard. He is looking towards the camera. To his left, a woman with short brown hair, wearing a sleeveless top with a colorful circular pattern, is seen from the back. Further left, a man in a light blue t-shirt and dark shorts is walking away. In the background, there are several other people, some sitting at outdoor tables and others standing. The courtyard is paved with cobblestones and is surrounded by a two-story yellow building with many windows. A large white canopy structure is visible overhead. The overall atmosphere is that of a public gathering or event.

KAIKKIE LAPIN- LAHTI